

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2003/29

BETREFT: Reclame en sponsoring schoolbus.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 16/09/2003

1.2 Vraag

Vraag van directeur betreffende sponsoring van de schoolbus door zelfstandigen.

1.3 CZB

- De vraag werd ontvangen op 16/09/2003.
- Antwoord van de secretaris van de CZB op 16/09/2003 met vermelding dat de vraag ontvangen en geregistreerd werd.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Daar de schoolbus te klein geworden is om alle leerlingen die aanspraak maken op busvervoer te vervoeren, moet de school dringend uitkijken naar een grotere schoolbus. Dit is echter een bijkomende investering die voor de basisschool echter niet haalbaar is. Daarom werden zelfstandigen aangesproken om mee de schoolbus te financieren. Velen vragen zich echter af of zij in ruil voor sponsoring, hun merknaam op de schoolbus mogen aanbrengen. Kan een schoolbus rondrijden met reclame op?

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

6 oktober 2003 - 13u.30

3.2 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

De heren Walter Cools, Luc Ballon, Raf Verstegen, Jean Dujardin.

4. ADVIES COMMISSIE

4.1 Regelgeving

25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Art. 37. § 1. Een schoolbestuur moet, met uitzondering van de ziekenhuisscholen, voor elk van zijn scholen met toepassing van de regelgeving inzake medezeggenschap een schoolreglement opstellen dat de betrekkingen tussen het schoolbestuur en de ouders en leerlingen regelt.

§ 2. Voor het kleuteronderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen :

1° geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse Gemeenschap en de rechtspersonen die daarvan afhangen;

2° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27, § 3.

§ 3. Voor het lager onderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen :

1° het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de interne beroepsmogelijkheden;

2° de procedure volgens dewelke getuigschriften basisonderwijs worden toegekend en de procedure volgens dewelke een beroep kan ingediend worden tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift basisonderwijs;

3° bepalingen in verband met onderwijs aan huis;

4° richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen;

5° afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten;

6° geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse Gemeenschap en de rechtspersonen die daarvan afhangen;

7° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27, § 3.

§ 4. De inrichtende macht informeert de ouders schriftelijk over het schoolreglement voorafgaand aan de eerste inschrijving van hun kind en bij elke wijziging van het reglement.

Art. 51. § 4. Een schoolbestuur dat mededelingen toelaat die rechtstreeks of onrechtstreeks ten doel hebben de verkoop van producten of diensten te bevorderen, waakt erover dat:

1° door het schoolbestuur verstrekte leermiddelen of verplichte activiteiten vrij blijven van bedoelde mededelingen;

2° facultatieve activiteiten vrij blijven van bedoelde mededelingen, behoudens indien deze mededelingen louter attenderen op het feit dat de activiteit of een gedeelte van de activiteit ingericht werd door middel van een gift, een schenking of een prestatie om niet of verricht onder reële prijs door een bij name genoemde natuurlijke persoon, rechtspersoon of feitelijke vereniging;

3° bedoelde mededelingen kennelijk niet onverenigbaar met de pedagogische en onderwijskundige taken en doelstellingen van de school;

4° bedoelde mededelingen de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van de school niet in het gedrang brengen.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is.

4.4 Advies

De Commissie stelt vast dat de regelgeving voor het basisonderwijs inzake de plaats van reclame in de onderwijsgemeenschap twee hoofdelementen bevat:

- leermiddelen, verplichte en facultatieve onderwijsactiviteiten zijn vrij van reclame,
- facultatieve activiteiten kunnen sponsorvermeldingen bevatten.

Een schoolbus situeert zich niet binnen het opvoedings- en onderwijsproces in strikte zin. Het gaat dus niet om reclame bij verplichte onderwijsactiviteiten, leermiddelen of didactisch materiaal.

Binnen het Vlaamse onderwijslandschap kan een schoolbus in verband gebracht worden met facultatieve activiteiten in ruime zin, ongeacht wie het vervoer organiseert. Een minderheid van scholen heeft een schoolbus en niet alle leerlingen maken gebruik van een schoolbus voor het vervoer van en naar de school. Het deelnemen aan het schoolbusvervoer is een individuele beslissing van ouders en leerling. De schoolbussen worden in de perceptie van het publiek beschouwd als een direct onderdeel van de onderwijsgemeenschap.

Het vervoer met een schoolbus is een afzonderlijke dienstverlening die losstaat van het opvoedings- en onderwijsproces waarvan de kosten verhaald kunnen worden op de ouders.

De Commissie is wel van mening dat een schoolbus dient vrij te zijn van reclame die enkel tot doel heeft de afzet van goederen en diensten te verhogen. De vrees bestaat dat reclame op een schoolbus voor één bepaald bedrijf of merk in strijd kan zijn met de decretale principes inzake objectiviteit, geloofwaardigheid en betrouwbaarheid.

De Commissie besluit wel dat een sponsorvermelding aanvaardbaar is. Door de mededeling niet tot de buitenwereld te richten, maar te beperken tot de gebruikers van de school en de schoolbus, kan men vermijden dat een aanvaardbare sponsorvermelding echte reclame zou worden. Het lijkt dan ook toegelaten dat in de school en/of in de bus - maar geenszins op de buitenzijde ervan - melding gemaakt wordt van de namen of merknamen van zelfstandigen,

verenigingen of bedrijven die hebben bijgedragen tot de aankoop van de schoolbus. Het is evident dat de sponsorvermelding in de school zelf niet kan in o.a. de klaslokalen waar de verplichte opvoedings- en onderwijsactiviteiten doorgaan.

De Commissie vraagt tenslotte het betrokken schoolbestuur voorafgaand aan eventuele sponsorvermeldingen overleg te plegen in de participatieorganen over het te voeren schoolbeleid inzake sponsoring. Het schoolreglement dient de conclusies van dit overleg te bevatten.

De Commissie komt tot het volgend advies:

Schoolbesturen mogen ten eerste melding maken binnen de schoolmuren van individuen en organisaties die bijdragen tot de aankoop van een schoolbus, behalve in de ruimte die gebruikt wordt voor de opvoedings- en onderwijsactiviteiten die noodzakelijk zijn voor de eindtermen en ontwikkelingsdoelen, en ten tweede in de bus, in zoverre het geen sponsormelding is die aan de buitenzijde aangebracht wordt of van buiten uit duidelijk kan waargenomen worden.

Brussel, 6 oktober 2003

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter